روزنامه اقتصادی
امروز
چهارشنبه ۱ دی ۱۴۰۰ / ۲۲ دسامبر ۲۰۲۱ /شماره ۹۵۹ / ۸ صفحه / سال سوم/ ۲۰۰۰ تومان
وب گاه امروز: WWW.TODAYONLINE.IR

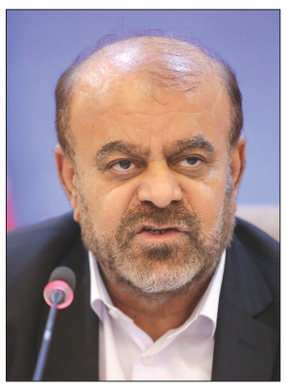

صفحه ۷
سرعت قطارهای ما در دنیا غیراستاندارد است
وزیر راه و شهرسازی با اشاره به ترانزیت زغال سنگ در مسیر روسیه- هند اظهار داشت: سالانه حدود ۲۰ میلیون تن زغال سنگ در این مسیر جابه‌جا می‌شود که اگر تبادل این کالا از مسیر ایران انجام شود ما به هر تن زغال سنگ ۲۰ تا ۳۰ دلار تخصیص می‌دهیم اما با احتساب همین تخصیص‌ها هم تنها درآمد ایران از تبادل این کالا بین هند و روسیه به ۶ میلیارد دلار می‌رسد. رستم قاسمی در نشست با فعالان و پیمانکاران حوزه راهسازی در شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل در هفته حمل و نقل اظهار داشت: حتما از بودجه وزارت راه و شهرسازی در سال ۱۴۰۱ اطلاع دارید و می‌دانیم که...

صفحه ۲
جلوی فروش ارز نفتی به بانک مرکزی را می‌گیریم
معاون اقتصادی رئیس جمهور گفت: نظر رییس جمهور نسبت به ارز دیجیتال مثبت است و باید ارزهای دیجیتال قانونی شود.محسن رضایی معاون اقتصادی رئیس جمهور گفت: در آبان ماه به خبرهای خوش در آذرماه اشاره کردم که به چهار اتفاق مهم در دولت اشاره می کنم.او گفت: اولین تصمیمی که گرفته شد این بود که یکی از شیوه‌های خلق پول بدون پشوانه یعنی فروش ارزهای نفتی دولت به بانک مرکزی در بودجه‌ای کـــه در آذرماه تحویل مجلس داده ایم را گرفتیم. این ارزهای نفتی که وارد بانک مرکزی می‌شد تبدیل به پایه پولی شده و این پایه پولی در استخر نقدینگی کشور ۷ برار می‌شد.

«امروز» در مورد ضرورت افزایش دانش مالی و فرهنگ سازی در خصوص ابزارهای مالی گزارش می دهد
تنظیم بازار در بستر شفاف بورس
صفحه ۱

صفحه ۲

نایب رییس کمیسیون عمران مجلس
در طرح توزیع قیر رایگان زمینه رانت و فساد وجود دارد
صفحه ۸

از سوی معاون اول رییس‌جمهور؛
ابلاغ آیین‌نامه اجرایی پرداخت مالیات خودروهای بالای یک میلیارد تومان

به جای پرداخت نقدی بیمه‌ها را تقویت کنید
رشد ۷۳ درصدی تجارت ایران با اوراسیا
صفحه ۳

بانک‌ها ملزم به ارائه خدمات سامانه صیاد از طریق دستگاه‌های خودپرداز هستند

مسدودسازی کدهای معاملاتی فقط با دستور قضایی

افراد فاقد خودرو یارانه بنزین می‌گیرند

سخنگو و رییس شورای اطلاع رسانی دولت از اجرای آزمایشی طرح اختصاص یارانه بنزین به افراد فاقد خودرو در قشم وکیش خبر داد و گفت: طرح ما برای توزیع عادلانه‌تر یارانه بنزین این است که این یارانه به افراد اختصاص پیدا کند.

صفحه ۲
حذف نسخ‌نویسی کاغذی از امروز

افزایش پروازهای عبوری از ایران

در حالیکه چند صباحی بود میزان پروازهای عبوری از ایران کاهش و اکثر ایرلاین ها، کشـــور عراق را برای پرواز انتخاب می کردند خبرها حاکی از این است که رشد پروازها این مساله را تا حدودی مرتفع کرده است.

اخبار کوتاه

رئیس کمیسیون انرژی:
افزایش قیمت بنزین کذب است

رئیس کمیســـیون انرژی، گفت: تاکنون بحثی درباره افزایش قیمت بنزین نیز در کمیســـیون انرژی مطرح نشـــده است و افزایش قیمت در سال آینده کذب است.

به گزارش ایلنا، فریدون حسنوند رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با اشاره به مباحث مطرح شده در رســـانه‌ها درباره افزایش قیمت بنزین در سال آینده، گفت: تاکنون در دولت و مجلس بحثـــی درباره افزایش قیمت بنزین برای سال آینده مطرح نشده است و موضوعات مطرح شده در رسانه‌ها گمانه‌زنی است.نماینده اندیمشک در مجلس تصریح کرد: تاکنون بحثی درباره افزایش قیمت بنزین نیز در کمیسیون انرژی مطرح نشده است و افزایش قیمت در سال آینده کذب است.رئیس کمیسیون انرژی مجلس اظهار داشت: تصمیمی برای افزایش قیمت حامل‌های انرژی به ویژه بنزین گرفته نشده است.

وزیر کشور خبر داد؛
رفت‌وآمد عمومی به ایران تا دو هفته برقرار نیست
وزیر کشور بر لزوم افزایش نظارت‌های مرزی و کنترل بر مسافرت های هوایی با هدف جلوگیری از شیوع سویه جدید بیماری کرونا تاکید کرد.

به گزارش ایسنا دکتر احمد وحیدی با اشاره به همه گیری ســـویه جدید بیماری اُمیکرون در جهان گفت: با توجه به گزارش‌های علمی پزشـــکی، میزان سرایت پذیری سویه جدید اُمیکرون بسیار بالاست و برای همین باید با تمام دقت و حساسیت لازم به مقابله و مهار موج جدید بیماری در کشور باشیم.وزیر کشور با بیان اینکه رعایت حداکثری پروتکل های بهداشتی می تواند سهم اساسی در کنترل موج جدید بیماری در کشور داشته باشد، اظهار کرد: براساس آخرین گزارش ها میزان استفاده از ماسک در کشور رقمی در حدود ۴۸ درصد است که باید این میزان به صورت جدی ارتقا یابد.

وی همچنین با اشـــاره به مساله سفرها و ورود بیماری از طریق مرزهای کشـــور گفت: در این خصوص استانداران مرزی بایستی مراتب حساسیت و مراقبت را در مرزهای کشور داشته باشند.وحیدی بر لزوم نظارت فعالانه تر بر فرودگاه‌های کشور تاکید کرد و گفت: تشخیص به موقع بیماری و ایجاد شرایط قرنطینه می تواند سهم مهمی در کنترل بیماری در کشور داشته باشد.

وزیر کشـــور در ادامه خاطرنشـــان کرد: اگر به این مرحله از تشـــخیص رســـیدیم که برای مدیریت بیماری نیاز به اعمال محدودیت های بیشتر است، بایستی در اسرع وقت محدودیت ها اعمال شـــود. وحیـــدی در بخش دیگری از صحبت های خود به تقویت فرآیند مدیریت هوشمند بیماری در کشـــور اشـــاره کرد و گفت: فاز دوم اجرای این طرح با محوریت حمل و نقل درون شـــهری آغاز شده است و باید تلاش کنیم از هفته آتی فاز ســـوم طرح یعنی حمل و نقل برون شهری هم اجرایی شود.

«امروز» در مورد ضرورت افزایش دانش مالی و فرهنگ سازی در خصوص ابزارهای مالی گزارش می دهد
تنظیم بازار در بستر شفاف بورس

امروز- لیلا زمانی

بازار سرمایه به چهار دسته بازار بورس، فرابورس، کالا و انرژی تقسیم‌بندی می‌شود. بورس کالا مانند بورس، فرابورس و بورس انرژی، متشکل و سازمان یافته است و در آن کالاهـــای معینی مورد معامله قرار می گیرند. بر مبنای قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱ آذر ۱۳۸٤، مجلس شـــورای اسلامی) و با تصویب شورای عالی بورس، شرکت بورس کالای ایران در آذر ۱۳۸۵ بـــا درهم آمیختن بورس فلزات و بورس کالای کشاورزی تشکیل شد و پس از پذیره‌نویسی و برگزاری مجمع عمومی، از مهر ۱۳۸٦ کار خود را زیر نظر سازمان بورس و اوراق بهادار آغاز کرد. در این بازار تعداد زیادی عرضه‌کننده و خریدار از طریق کارگزاران اقدام به معامله می‌کنند. به طور کلی، شرکت‌کنندگان در بورس کالا به دسته‌های زیر تقسیم می‌شوند.

بورس کالا، بازار منسجمی است که تعداد زیادی از عرضه‌کنندگان، کالای خود را عرضه می‌کننـــد. در این بازار، کالای مربوطه پس از بررسی‌های کارشناسی و قیمت‌گذاری توسط کارشناسان بورس کالا، به خریداران عرضه می‌شود.

در این بازار معمولاً کالاهای خام و فرآوری نشده مانند فلزات، پنبه، گندم، برنج و... دادوستد می‌شوند. یکی از مزایای این بازار، حضور نهادهای نظارتی و تنظیم‌کننده بازار است که تمامی تولیدکنندگان، مصرف‌کننـــدگان و تجار کالا با حضور این نهادها، از مزایای قوانین و مقررات حاکم بر بورس برخوردار می‌شوند.

روند پیدایش و تکامل بورس‌های کالا در جهان

بررسی روند پیدایش و تکامل بورس‌های کالا در جهان حاکی از آن است که این‌گونه بازارها در عرصه اقتصاد کشورها از قرن ۱۹ به بعد در پی پاسخ‌گویی به برخی از نیازمندی‌های اقتصادی و در بسیاری موارد رفع برخی تنگناها و موانع در بازار کالاهای مختلف بوده است.

در واقع نارسایی‌های بازارهای سنتی در شکل نوسانات کاذب و عدم شفافیت در کشف قیمت و فقدان تضمین‌های لازم برای معامله‌گران از مهم‌ترین دلایل راه‌اندازی بورس‌های کالایی در کشورهای جهان بوده اســـت.در چنین شـــرایطی وجود بورس‌های کالایی و استفاده از ابزارهای مشـــتقه به پدید آمدن یک نظام سازمان‌یافته دادوستد و توزیع کالاها در کشورهای مختلف منجر شده و راه ورود به بازارهای جهانی را برای کشورها تسهیل کرده است. از این‌رو هم‌اکنون صدها بورس کالایی مدرن در سراسر جهان دایر است که از قدیمی‌ترین آن‌ها می‌توان به بورس معروف و تجاری شـــیکاگو(CME) با ۱۷۰ سال سابقه، بورس فلزات لندن(LME) با ۱۳۰ سال سابقه، بورس کالای نیویـــورک(NYMEX)، بورس کالای توکیـــو (TOCOM)، بورس کالای شـــانگهای(SHFE)، بورس کالای هند(MCX) اشاره کرد.

ضرورت تشکیل بورس کالا در ایران چه بود؟

بازار کالاهای پایه در بخش های مختلف صنعتی، پتروشـــیمی و کشاورزی در ایران همواره با محدودیت ها و دشواری های ساختاری زیادی روبرو بوده و بخش عمده ای از این مشکلات مربوط به عدم استفاده از ابزارهای نوین اقتصادی و ساختار نامناسب و ناکارآمدی بازار می باشد که با وجود تلاش های بسیار انجام شده توسط دولت های محترم طی ۲ دهه اخیر در جهت اصلاح این ساختار ، اما شاهد عدم بازدهی مناسب و حصول نتایج مورد انتظار در این بخش بوده ایم به گونه ای که علی رغم صرف هزینه های بســـیار توسط دولت برای تنظیم بازار و تعیین قیمت نهاده ها و محصولات، اما در بخش تولید و توزیع و در پی آن مصرف کنندگان همواره با مشـــکلات فراوانی روبرو بوده اند که مهمترین این مشـــکلات را می توان به شرح ذیل خلاصه نمود:

۱-نوســـانات کاذب قیمت محصولات ناشی از ارتباط نامشخص و نامناســـب میان عرضه و تقاضا ۲-عدم امکان مدیریت ریسک و محافظت از نوســـانات آتی قیمت ۳-فقدان یک نظام قیمت گذاری شفاف بر پایه تعادل میان عرضه و تقاضا و نیاز بازار ۴-نبود یک سیستم اجرایی و ناظر بر حسن انجام تعهدات طرفین معامله ۵-فقدان یک سیستم جمع آوری، پردازش و تحلیل اطلاعات و آمار تولید، واردات، صادرات و مصرف در جهت اطلاع رســـانی به بازار و تصمیم گیری مطلوب ۶-عدم هماهنگی میان بخش های تولیدی و بازرگانی در زمینه واردات، صادرات و بازار مصرف.

تدابیر قانونی برای ایجاد بورس کالای ایران

نیاز به ایجاد بازاری متشکل و سازمان یافته برای تقابل آزاد عرضه و تقاضا و دستیابی به اثرات مثبت این مهم در اقتصاد تولید و مصرف، دولت و مجلس شورای اسلامی را بر آن داشت تا بستر قانونی لازم جهت تاسیس و راه اندازی بورسهای کالایی را در ایران فراهم سازند. در این راستا با تصویب بند (ج) ماده (۹۵)قانون برنامه سوم و بند (الف) قانون برنامه چهارم، شورای عالی بورس موظف به تشکیل و گسترش بورسهای کالایی در ایران گردید.

در پی این امر، ســـازمان کارگزاران بورس فلزات تهران در شهریور ماه ســـال ۸۲ به عنوان اولین بورس کالای کشور فعالیت خود را آغاز کرد و پس از آن نیز ســـازمان کارگزاران بورس کالای کشاورزی در شهریور ماه سال ۸۳ شروع به فعالیت نمود.با تصویب قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۲۴ و بر طبق ماده ۵۷ این قانون و تبصره آن که مقرر داشته «اموال و دارایی های سازمان کارگزاران بورس های موجود اعم از منقول و غیر منقول، وجوه نقد، سپرده های بانکی و اوراق بهادار، حقوق و تعهدات و سایر دارایی ها پس از کســـر بدهی ها و همچنین وجوه ذخیره گسترش «بورس» در کمیته ای مرکب از رئیس «سازمان» نماینده منتخب کارگزاران «بورس» مربوط و نماینده «شـــورا» احصاء و حسب ضرورت و نیاز بین شرکت سهامی «بورس» مربوط و «سازمان» به ترتیب به عنوان سرمایه و منابع مالی در اختیار تسهیم می شود. تصمیمات این کمیته پس از تصویب وزیر امور اقتصاد و دارایی لازم الاجرا می باشد.

تبصره -سوابق کارکنان «ســـازمان کارگزاران» هر «بورس» به موجـــب مقررات قانون کار بازخرید می گردد». ســـازمان کارگزاران بورس فلزات تهران و ســـازمان کارگزاران بورس کالای کشاورزی منحل گردید و طی مراحل قانونی جهت تصفیه این سازمان ها آغاز شد. شرکت بورس کالای ایران به موجب ماده ۵۸ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران که مقرر داشته «دولت اقدامات لازم را بـــرای فعال کردن بورس های کالایی و تطبیق آن با این قانون و ارائه راهکارهای قانونی مورد نیاز را به عمل خواهد آورد» به عنوان یک شرکت جدید و کاملا مستقل از سازمان های کارگزاران بورس فلزات و بورس کالای کشاورزی، پس از پذیره نویسی در ۴ گروه سهامداری و برگزاری مجمع عمومی از ابتدای مهرماه سال ۱۳۸۶ فعالیت خود را آغـــاز کرد. بدین ترتیب، هم اکنون بورس کالای ایران با تجربه ای بیش از ۱۰ ســـال، به داد و ستد انواع محصولات صنعتی و معدنی، فرآورده های نفت و پتروشـــیمی و کشاورزی در قالب معاملات نقد، نسیه، ســـلف، سلف استاندارد و معاملات ابزارهای مشتقه از جمله قراردادهای آتی مشغول است.

بورس کالا، بازار کالای کشور را قابل رصد و شفاف کرده است

دیروز رییس سازمان بورس و اوراق بهادار با بیان اینکه بورس کالا، بازار کالای کشور را قابل رصد و شفاف کرده است، گفت: قیمت‌گذاری یکی از ایراداتی است که همیشه در این بازار وجود داشته و هنوز هم در برخی از محصولات با این معضل همراه هستیم. وی در مراسم افتتاحیه معاملات آتی مس در بورس کالا افزود: یکی از رسالت‌های تجربه بورس کالا، اوراق بهادارسازی محصولات و تبدیل معاملات فیزیکی به معاملات اوراق بهادار است که این بحث در ابتدای فعالیت این بورس دنبال شده است. وی با بیان اینکه اکنون بسیار خوشحال

هستیم که در خصوص محصولات صنعتی به این مرحله رسیده‌ایم، ادامه‌داد: موانع و مشکلات زیادی در راه اندازی معاملات اوراق بهادار محصولات صنعتی وجود داشـــت که با تلاش مسوولان این اتفاق رخ داد و امروز شـــاهد راه اندازی معاملات آتی مس هستیم.عشقی خاطرنشان کرد: بورس کالا مسیر پر فراز و نشیبی را طی کرده است و مخالفت ها و دست‌اندازهای زیادی در مقابل بورس کالا برای توسعه معاملات و پذیرش محصولات جدید شرکت ها وجود داشت.

رییس ســـازمان بـــورس و اوراق بهادار با تاکید بـــر اینکه اکنون ۵۰میلیون تن محصولات مختلف در حـــال معامله در بورس کالا هستند که عددی بسیار خوب است، خاطرنشان کرد: بخش عمده‌ای از محصولات صنعتی و پتروشیمی در فضای کاملا شفاف و رقابتی در حال معامله هستند.وی بیان داشت: قیمت‌گذاری یکی از ایراداتی است که همیشه در این بازار وجود داشته و هنوز هم در برخی از محصولات با این معضل همراه هستیم.عشقی با اشاره به اینکه شرایط اقتصادی کشور به گونه‌ای است که در دارایی‌های فیزیکی حساسیت‌هایی وجود دارد، گفت: انجام معاملاتی کنونی بورس کالا به گونه‌ای اســـت که شرکت‌های تولیدکننده بتوانند به مواد و محصولات دست پیدا کنند و در کنار آن شـــرکت‌ها نیز قادر به فروش محصولات خود با قیمت منصفانه هستند. رییس سازمان بورس و اوراق بهادار اظهار داشت: در بورس کالا تناقض‌ها به خوبی مدیریت شده و بیشتر محصولاتی که در بورس کالا وارد می‌شوند در فضای رقابتی در حال معامله هستند. وی گفت: موضوع دیگر بحث شفافیت است که معاملات در این بازار قابل رصد مشخص است که چه کسانی در این بازار در حال معامله هستند، این نشان‌دهنده آن است که اتفاقات خوبی در حال رخ دادن است و می توان شفافیت را در بین کالاها شاهد باشیم.

وی اعلام کرد: یکی از اقداماتی که در بورس کالا انجام شـــد اما در ابتدای کار خود با چالش‌های زیادی مواجه بود، عرضه سیمان در این بازار بود که در ابتدای فعالیت خود با قطعی برق و گاز صنایع روبه‌رو شد.عشقی خاطرنشان کرد: با وجود برخی از مشکلات جزیی در این مسیر، اما معاملات روان و خوبی را در حوزه سیمان داشتیم و دسترسی همه افراد برای خرید این کالا ایجاد شد.رییس سازمان بورس و اوراق بهادار افزود: با عرضه سیمان در بورس کالا، انحصار از محصول سیمان برداشته شد و بورس کالا توانست با عرضه مناسب معاملات را انجام دهد.وی به معاملات گواهی ســـپرده کالاهای صنعتی اشاره کرد و ادامه‌داد: بورس کالا درصدد است تا برخی از موانع این فعالیت برطرف شود که این امر به عنوان اتفاقی مثبت تلقی می شود تا محصولات صنعتی به صورت گواهی سپرده معامله شوند.عشقی گفت: ضمانت عرضه‌کنندگان در بحث عرضه‌های فیزیکی در بورس کالا یکی از دغدغه‌هایی بود که تلاش شـــد تا حدی از طریق معاملات گواهی سپرده کالایی برطرف شود و گسترش پیدا کند.رییس سازمان بورس و اوراق بهادار اظهار داشت: مس در ابتدای راه اندازی بورس کالا تجربه معامله در این بازار را داشت، اما به دلیل وجود برخی از موانع معاملات آن با موفقیت همراه نبود. وی به پیگیری حذف مالیات از معامله گواهی سپرده کالایی صنعتی اشاره کرد و افزود: بهتر است اقدامی انجام شود تا محصولات صنعتی به صورت گواهی ســـپرده معامله شوند، حال امیدوار هستیم تا از طریق مدلی که پیاده‌سازی شده و تجربه ای که از معاملات آتی کالاهای دیگر داریم، این کالا معاملات خود را با موفقیت و پرقدرت از سر بگیرد.عشقی خاطرنشان کرد: آمادگی داریم تا برای سایر محصولات صنعتی که ویژگی های اوراق بهادار شدن و راه‌اندازی گواهی سپرده را دارند، این کار را انجام دهیم.

مهمترین چالش در معاملات کالایی دخالت قیمت‌گذاری و حساسیت قیمت‌ها است

معاون بورس کالا با اشـــاره به اینکه مهمترین چالش در معاملات کالایی دخالت قیمت گذاری و حساسیت قیمت‌ها در حوزه کامودیتی اســـت، گفت: از نظر نهادهای سیاست گذار، امکان کشف قیمت ها به‌ویژه با ابزار مشتقه برای برخی کالاهای غیرضروری و موجب تشدید حساسیت‌ها است.تابستان امسال بود که علیرضا ناصر پور در کنفرانس «ظرفیت ابزار مشـــتقه در مدیریت ریسک بازار» به بررسی نحوه و فرایند ابزارهای مشتقه در کشـــور پرداخت و گفت: قدمت ابزارهای مشتقه بورسی به شکل ساختار یافته فعلی در دنیا به بازارهای کالایی بازمی گردد. توسعه این ابزارها در بازارهای بین المللی به دلیل امکان پوشش ریسک شان است. معاملات آتی سکه طلا یکی از موفق ترین معاملات بازار مشـــتقه در کشور ما محسوب می شود. بعد از آن این ابزار روی کالاهای مختلفی انجام شد و تا زعفران ادامه داشت و بدین ترتیب موفقیت بعدی را با طلای سرخ کسب کرد. آخرین معاملات نیز بر روی نقره و آتی واحدهای صندوق طلا انجام شد.

معاون توسعه بازار و مطالعات اقتصادی بورس کالای ایران بیان کرد: بررسی های زیادی در خصوص دلایل موفق نبودن برخی قراردادهای مشتقه در دنیا انجام شده است، ولی شاخص هایی که برای موفقیت و شکست آن عنوان می شود بیشتر به دو محور اصلی حجم معاملات و «طول دوره قرارداد» باز می گردد. وی در ادامه با اشاره به چالش های اصلی در معاملات کالایی گفت: مهمترین چالش در معاملات کالایی موضوع دخالت قیمت گذاری و حساسیت قیمت ها در حوزه کامودیتی اســـت. از نظر نهادهای سیاســـت گذار، امکان کشف قیمت ها به خصوص با ابزار مشتقه برای برخی کالاهای غیرضروری و تا حدی موجب تشدید حساسیت ها در بازار است. مهمترین دلیلی که در این خصوص می توان به آن اشاره کرد، اتفاقاتی است که در حوزه معاملات آتی سکه طلا در سال ۹۷ رقم خورد که تا زمانی که این نگاه در اقتصاد ما وجود داشته باشد با مشکلات زیادی مواجه خواهیم بود؛ این نگاه در شرایطی است که در دنیا از ابزارهای مشتقه در پوشش ریسک نوسانات قیمتی بهره بسیار زیادی می برند. ناصر پور، رشد دانش مالی و فرهنگ سازی در خصوص ابزارهای مالی را موضوع مهمی برای توسعه این بازار دانست و گفت: توجه به این نکته به خصوص در مورد ابزارهایی که پیچیدگی بیشتری دارند(مانند قرارداد آپشن) می تواند به توسعه این ابزارها در اقتصاد کمک ویژه ای کند.

فدایی، توســـعه انواع صندوق های شـــاخصی برای طراحی آتی و آپشن بر روی واحدهای صندوق ها و حل مشکل فقهی مشخصات شاخص را یکی دیگر از اقدامات سازمان بورس در راستای توسعه بازار مشتقه عنوان کرد و افزود: برای طراحی ابزارهای آتی و آپشن بر روی شاخص های مختلف نیازمند صندوق های شاخصی هستیم.

وی توسعه زیرساخت های نرم افزاری در حوزه بازار مشتقه را اقدام ضروری دیگر در راستای توسعه بازار مشتقه دانست و گفت: موضوع ورود OMS های (شرکت های خدمات برخط بازار سرمایه) مختلف به حوزه آتی و آپشن یکی از مباحث مطرح شده در این زمینه است. درنظر داشته باشید در دوره های گذشته تنها یک او ام اس توانست به این حوزه وارد شود. بنابراین باید شرایط زیرساختی و بسترمناسب در این زمینه را بیشتر فراهم کرد. فدایی بیان کرد: آخرین اقدامی که سازمان بورس برای توسعه بازار مشتقه آمادگی انجام آن را دارد، تعیین نصاب های حداقلی برای ســـرمایه گذاری در معاملات آتی و آپشن در صندوق های ســـهامی است. متاسفانه صندوق های سهامی در این حوزه ورود جدی نداشـــته اند، اما سازمان بورس آمادگی دارد تا با مدل های سنجش ریسک موجود، نصاب های قابل قبولی را برای حداقل های سرمایه گذاری در حوزه آتی و آپشن اوراق بهادار دهد.

یادداشت امروز

شیوه تنظیم بازار
ابوالفضل شادمان

تنظیم بازار در یک بیان کلی مجموعه ای از مقررات، سیاست‌ها و تصمیماتی را در بر می گیرد که با هدف ایجاد آرامش در بازارها از طریق کنترل متغیرهای اصلی(قیمت و مقدار) به کار گرفته می شوند. به عبارت دیگر می توان تنظیم بازار را به عنوان مجموعه ای از مقررات، سیاست ها و راهبردهایی تعریف کرد که در راستای حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان بـــه عنوان عاملین اصلی در بازارها اعمال می شوند و هدف از اجرای این سیاست ها در نهایت حفظ و یا افزایش رفاه جامعه می باشد. با این اوصاف خروجی اجرای سیاست های مذکور به صورت ایجاد تعادل در بازارها و یا کنترل میزان عرضه و تقاضای کالاها، ایجاد آرامش و ثبات نسبی در روند قیمت ها، حفظ یا تثبیت منافع تولیدکنندگان و یا حمایت از مصرف حداقلی کالاهای خاص توسط خانوارها و در نهایت اصلاح یا تغییر جریان تجارت کالاها بروز خواهد کرد.

اجرای برنامه تنظیم بازار مستلزم آن است که دولت ها تنها بر حلقه های توزیع و انتهای زنجیره تامین و ارزش متمرکز نبوده، بلکه از مراحل قبل از تولید روش هایی در راستای بهبود کیفیت کاهش قیمت کالاهای تولیدی اجرایـــی کنند. اصلی در بازار وجـــود دارد و آن اینکه اگر تعداد عرضه کنندگان متعدد و متکثر در مقابل خریداران متعدد و متکثر باشـــد به منزله آن است که بازار رقابتی کامل است؛ اگر چنین امری محقق شود، هر قیمتی که کف بازار اتفاق بیفتد آن قیمتِ واقعی کالا اســـت. این بدان معنا اســـت که وظیفه دولت قیمت‌گذاری نیست. وظیفه دولت نظارت و حراست از رقابتی بودن بازار است. در دنیا به همین روش عمل می‌شـــود.برمبنای تحلیل موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی وزارت صمت، مداخله دولت در اقتصاد موضوعی اســـت که سال‌ها در میان اقتصاددانان موردمناقشه بوده است، در حال حاضر نیز بیشترین اختلاف‌نظر مربوط به نوع و میزان مداخله دولت در اقتصاد است. محدودیت منابع و عدم‌تخصیص کارآمد آن به‌واسطه وقوع شکست‌های بازاری به مداخله دولت در اقتصاد وجاهت می‌دهد. بازار به‌عنوان نهادی که مبادله کالا و خدمات در آن صورت می‌گیرد و تعیین‌قیمت در آن توســـط نیروهای عرضه، تقاضا و یا دولت تعیین می‌شود به سیستمی برای تخصیص منابع نیازمند است، به‌نحوی که کارآیی نیز داشته باشد. دولت می‌تواند ضمن ایجاد کارآیی در بازار، نواقص ناشی از شکست‌های بازاری را تا حدودی جبران کند. بااین‌حال، درصورتی‌که مداخله دولت برای اصلاح شکست بازار ایجاد ناکارآمدی کند و منجر به کاهش منابع کمیاب شود، می‌تواند به شکست دولت نیز منجر شود. درنتیجه نه دولت به‌تنهایی و نه بازار از حد کامل برخوردار نیستند. شکست دولت زمانی است که رفاه اقتصادی درواقع کاهش می‌یابد یا زمانی که منابع به شیوه‌ای اختصاص داده می‌شوند که به‌طور قابل توجهی از معیار کارآیی مناسب برخوردار نیست. در جریان بررسی مداخله‌های دولت، یکی از مصادیق مداخله دولت در بازار موضوع تنظیم بازار اســـت. تنظیم بازار مجموعه‌ای از مقررات، سیاست‌ها، برنامه‌ها و اقداماتی است که به‌منظور ایجاد همگرایی زنجیره ارزش کالاها و خدمات در بازار و حمایت از تمامی عاملان آن اتخاذ و در راستای کاهش نوسانات غیرمنطقی قیمت و مقدار با استفاده از ابزارهای سیاستی مناسب در حوزه تامین و مصرف اعمال می‌شود.

ادامه در صفحه ۳